

Kommuners styre och upphandling av ekologisk mat

– Sammanställning av de 50 bästa kommunerna när det gäller offentlig upphandling av ekologisk mat, deras politiska styre och de lokala partiernas målsättningar i relation till målsättningar på riksnivå

Inledning

År 2006 formulerade den dåvarande regeringen ett nationellt inriktningsmål för konsumtionen av ekologiskt odlade livsmedel i offentlig sektor om ”25 % ekologiskt i offentlig sektor till 2010”. Målet har inte formellt förnyats efter 2010 av den nuvarande regeringen. Enskilda politiska partier på riksnivå har dock antagit nya mål. På kommunal nivå däremot, har flera kommuner redan både uppnått målet rörande offentlig upphandling av ekologisk mat och har antagit nya mål.

På riksnivå har hittills enbart Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet satt mål för offentlig upphandling av eko. Eftersom många kommuner redan upphandlar stor andel ekologiskt, uppstår frågan vilken politisk majoritet styr dessa kommuner? Är det någon skillnad mellan toppkommunernas politiska styre? Denna sammanställning belyser sambanden mellan hög andel offentlig upphandling av ekologiska livsmedel och politiskt styre, i relation till rikspartiernas målsättningar, genom att:

1. Sammanfatta de lokala politiska partiernas styrning i de 50 kommuner som upphandlar störst andel ekologiska livsmedel
2. Jämföra dessa kommuners uppnådda mål med motsvarande rikspartiernas åsikter om offentlig upphandling av ekologiskt
3. I detalj analysera de fem främsta kommunerna rörande politisk styrning och de lokala politiska partiernas målsättningar.

1. Vilka politiska partier styr de 50 kommuner som upphandlar mest ekologisk mat?

Tabell 1 nedan listar de femtio kommuner som upphandlar störst andel ekologiska livsmedel och deras lokala politiska styrning. Samtliga 8 största politiska partier har studerats: Socialdemokraterna (S), Miljöpartiet (MP), Folkpartiet (FP), Centerpartiet (C), Moderaterna (M), Kristdemokraterna (KD), Vänsterpartiet (V) och Sverigedemokraterna (SD).

MP ingår i ledningen i 30 kommuner, S i 27 kommuner, FP och C i 25 kommuner, M i 24 kommuner, KD i 22 kommuner, V i 19 kommuner, och SD i 0 kommun. M a o finns det inget samband mellan en viss politisk styrning och hög andel ekoinköp. Tvärtom varierar det stort vilka konstellationer av partier som styr i de bästa kommunerna.

I tabell två listas de tio bästa kommunerna i relation till invånarantal och kommunstorlek. Inte heller här finns någon tydlig trend – både små och stora kommuner lika väl som kommuner från storstadsområden som kommuner på landsbygden, upphandlar hög andel ekologiskt. En viss övervikt finns för kommuner i Stockholmtrakten (Södertälje och Huddinge) och Skåne (Lund och Malmö).

Tabell 1. Politisk styrning av de 50 kommuner som upphandlar mest ekologisk mat

		Procent ekoinköp	Social demokrate rna (S)	Miljöparti et de grön (MP)	Moderater na (M)	Folkpartie t (FP)	Centerpart iet (C)	Kristdemo kraterna (KD)	Vänsterpa rtiet (V)	Sverigede mokratern a (SD)	kommun- och landstingsstyren i Sverige 2010–2014
1	Borlänge kommun	46,0									S+MP
2	Lunds kommun	45,8									M+FP+C+KD
3	Södertälje kommun	44,3									S+MP+V
4	Malmö stad	38,7									S+MP+V
5	Ockelbo kommun	35,5									S+C
6	Lerum kommun	35,0									M+FP+C+KD
7	Mönsterås kommun	33,9									C+M+KD+FP
8	Trosa kommun	33,8									M+FP+C+KD
9	Växjö Kommun	33,3									M+C+FP+KD
10	Huddinge kommun	33,1									M+FP+DP+KD+C
11	Åre Kommun	32,8									C+M+VV+FP+KD
12	Tanum kommun	32,5									C+M+FP+KD
12	Västerås stad	32,5									S+MP+V
12	Motala kommun	32,5									S+V+MP
15	Emmaboda kommun	31,8									S+V+MP
16	Örebro kommun	31,5									S+MP+V
17	Säter kommun	30,7									S+FP+V+MP
18	Älmhults kommun	30,6									M+C+KD+MP+FP
19	Eskilstuna Kommun	30,0									S+MP+V
20	Kalmar kommun	29,0									S+MP+V
21	Vaggeryds kommun	28,1									S+C+V+MP
22	Eslövs kommun	28,0									S+M
23	Sigtuna kommun	27,9									S+MP+C
24	Svedala kommun	27,1									M+C+FP+BAP
25	Mora Kommun	26,9									S+C
26	Ludvika kommun	26,8									S+V
27	Gävle kommun	25,7									S+MP+V
28	Hammarö kommun	24,4									M+KD+FP+MP+C
29	Gislaveds kommun	24,3									M+C+KD+FP+MP
30	Skinnskattebergs kommun	24,0									S+V+MP
31	Marks kommun	23,8									M+C+FP+KD+MP
32	Borgholms kommun	23,5									C+M+KD+FP
33	Karlstad kommun	23,4									M+MP+FP+C+KD
33	Göteborgs stad	23,4									S+MP+V
35	Alvesta kommun	23,3									M+FP+KD
36	Lidingö stad	22,9									M+FP+KD
37	Herrljunga kommun	22,7									C+M+FP+KD
38	Landskrona stad	22,5									FP+M+MP
39	Hedemora kommun	22,1									S+LHP+MP+V
40	Sandvikens kommun	22,0									S+MP
40	Skurup kommun	22,0									M+FP+C+MP
40	Varbergs kommun	22,0									M+C+FP+KD
40	Sala kommun	22,0									S+SBÅ+V+MP
40	Ronneby kommun	22,0									M+C+FP+KD
45	Nyköpings kommun	21,7									S+MP+V
46	Karlskrona kommun	21,6									M+FP+C+MP+KD
47	Borås Stad	21,3									S+V+MP+VÄG
48	Haninge kommun	21,0									M+FP+MP+KD+C
48	Umeå Kommun	21,0									S+V
48	Söderhamns kommun	21,0									S+V+MP

SUMMA											
			27	30	24	25	25	22	19		0

Källor: Skapad baserad på följande information

<http://www.ekomatcentrum.se/files/RapportEkomatsligan2013Ekomatcentrum.pdf>

http://sv.wikipedia.org/wiki/Lista_%C3%B6ver_kommun-_och_landstingsstyren_i_Sverige_2010%E2%80%932014

Tabell 2: Invånarantal och yta för de tio kommuner som upphandlar mest ekologisk mat

		procent ekoinköp	län	invånare	Yta
1	Borlänge kommun	46,0	Dalarna	50023	635,81 km ²
2	Lunds kommun	45,8	Skåne	114 291	439,91 km ²
3	Södertälje kommun	44,3	Stockholm	91072	610,23 km ²
4	Malmö stad	38,7	Skåne	312994	158,39 km ²
5	Ockelbo kommun	35,5	Gävleborg	5 850	1 129,04 km ²
6	Lerum kommun	35,0	Västra Götaland	39319	308,38 km ²
7	Mönsterås kommun	33,9	Kalmar	12949	608,03 km ²
8	Trosa kommun	33,8	Södermanland	11680	217,5 km ²
9	Växjö Kommun	33,3	Kronoberg	85822	1 914,25 km ²
10	Huddinge kommun	33,1	Stockholm	102557	140,63 km ²

2. Politiska partiers åsikter om offentlig upphandling av ekologiska livsmedel

Följande är de stora politiska partierna åsikter om mål för offentlig upphandling av ekologisk mat.

- Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet är för nationella mål och tycker att nya tydligt mål till 2020 behövs båda för offentligt konsumtion och produktion.
- Folkparti och Centerpartiet är inte emot mål men vill inte prioritera enbart ett mål för ekologisk produktion och konsumtion. Folkpartiet tycker att det bör införas i samband med en livsmedelsstrategi och Centerpartiet tycker att prioriteringsordningen bör vara svenskt, närodlat och ekologiskt.
- Moderaterna, Kristdemokraterna, och Sverigedemokraterna är emot mål. Moderaterna hävdar att Sverige redan har låg miljöpåverkan om man jämför med andra länder. Kristdemokraterna menar att kvalitetskriterier är viktiga men procentmål är inte nödvändigt. Sverigedemokraterna säger att ekomat är kostsam.

Partier		Mål i Offentlig upphandling	Offentligt konsumtions mål	Produktionsmål	Stöd/Förslag/Anledning
S (27)	S V T	Ja	30 % till 2020	30 % ekologiskt certifierad till 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuner och landsting själva avgör vad och hur de ska upphandla livsmedel. Vi socialdemokrater strävar i de kommuner och landsting där vi har politiskt inflytande efter ökad andel ekologiskt. • Kritiska till att regeringen valt att lägga ner Miljöstyrningsrådet. • En miljöanpassad offentlig upphandling tar hänsyn till miljöeffekter och sociala effekter under hela upphandlingskedjan.
	C o o p	-	30 % till 2020	30 % ekologiskt certifierad till 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Mer av ekologiskt kan också vara en specialisering som gör jordbruket och svensk mat mer konkurrenskraftig. Till fler jobb och ökad konkurrenskraft för svenska livsmedelsproducenter. • Vi vill stödja kommuner och landsting med egna skärpta mål för ökad upphandling av ekologiskt genom ett nationellt mål och mer aktiv offentlig upphandling.

MP (30)	S V T	Ja	40 % till 2020	30 % ekologiskt certifierad till 2020	Förslag 1. Miljöstyrningsrådet ska inte läggas under Konkurrensverket 2. Stöd till utbildning av måltidspersonal med flera, för att bland annat öka motivationen 3. Se till att upphandlingen får resurser och utbildning att göra rätt. Stöd • Publicerade en guide "Grön offentlig upphandling" ¹
	C o o p	-	50 % till 2020	30 % ekologiskt certifierad till 2020	• Vår vision är 100% eko! • Främsta instrumentet är Landsbygdsprogrammet. Ersättning till bonden för miljönytta och djurvälstånd bort med det arealbaserade stödet utan krav på motprestation. Vi vill också ha en ökad rådgivning till de bönder som vill ställa om till ekologisk produktion. • Vill göra det dyrare med kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel.
M (24)	S V T	Nej	-	-	Anledning • Maten som produceras i Sverige, både ekologisk och konventionell, har relativt sett en mindre miljö- och klimatpåverkan än importerad mat. • Det är viktigt att lyfta närodlade livsmedel och vi vill premiera bönder som lever upp till våra höga miljö- och djurskyddskrav.
	C o o p	-	-	-	• Satsa nästan 4 miljarder kronor på stöd till ekologisk produktion under de kommande sju åren genom Alliansens landsbygdsprogram. • Vill värna vår svenska livsmedelsproduktion.
FP (25)	S V T	Vet ej	-	-	Anledning • Vår utgångspunkt är att jordbruks- och livsmedelspolitiken skall ha ett tydligt konsument- och hållbarhetsperspektiv. Ett nationellt inriktningsmål bör först införas i samband med en livsmedelsstrategi, som tar ett helhetsgrepp.
	C o o p	-	-	-	• Det viktiga är att konsumenterna kan påverka genom sina val och att miljöbelastningen minskar på konventionella produktionen och med en god kontroll av att ekomärkning och annan information är korrekt. • Vi vill också ha en stark europeisk ramlag för djurskyddet.
C (25)	S V T	(Ja)*	-	-	Anledning • Centerpartiet vill forma en svensk livsmedelsstrategi som innehåller mål för ökad svensk livsmedelsproduktion, där även mål för ekologisk produktion har en naturlig plats. • Mål för konsumtion av ekologiska livsmedel i offentlig sektor ska kombineras med kriterier enligt samma standard som den svenska miljö- och djurskyddslagstiftningen. Prioriteringsordningen bör vara svenskt, närodlat och ekologiskt.
	C o o p	-	-	-	(samma kommentar)

¹ http://www.mp.se/sites/default/files/gron_offentlig_upphandling.pdf

KD (22)	S V T	Nej	-	-	Anledning <ul style="list-style-type: none"> • Vi ska stimulera att upphandling görs med tydliga kvalitetskriterier och utifrån det stimulera närproducerat och ekologiskt, vi ser dock inte att det är nödvändigt med ett procentmål.
	C o o p	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> • Många svenska livsmedel utan eko-stämpel har lägre miljöpåverkan än importerade ekologiska varor. • Det svenska jordbrukets konkurrenssituation behöver förbättras genom minskad regelbörda och mindre myndighetskrångel.
V (19)	S V T	Ja	minst 50 % till 2020	30 % ekologiskt certifierad till 2020	Förslag <ol style="list-style-type: none"> 1. Genom konkreta mål och rådgivning till våra offentliga upphandlare (vi vill ha kvar Miljöstyrningsrådet). 2. Direkta stöd till eko. Budget på "Sverige - det hållbara matlandet": ungefär 230 miljoner kronor per år. 30 miljoner kronor till ekologisk rådgivning. 3. Skatt på handelsgödsel. Alla intäkter ska gå till att göra jordbruket mer miljövänligt.
	C o o p	-	minst 50 % till 2020	30 % ekologiskt certifierad till 2020	<ul style="list-style-type: none"> • Vill öka anslagen till ekologiskt jordbruk och genomföra satsningen Sverige- det hållbara matlandet. • Staten bör stödja kommunernas och landstingens arbete för en grön upphandling av livsmedel som är ekologisk, närproducerad och djuretisk. Vi vill att Sverige ska anta en nationell livsmedelsstrategi för att stärka lokal produktion och självförsörjning.
SD (0)	S V T	Nej	-	-	Anledning <ul style="list-style-type: none"> • Miljönyttan är ofta begränsad, ibland rent kontraproduktiv. • Ekomat är vidare ofta väldigt kostsam.
	C o o p				<ul style="list-style-type: none"> • Lovar en framåtblickande politik och att arbeta för ett mer hållbart jordbruk • Lovar också att göra allt vi kan för att det svenska miljövänliga jordbruket ska ta betydligt större marknadsandelar och att minska importen av varor • Resonera, jämföra och utmana olika produktionsmetoder, ekologisk och konventionell.

*nummer i () betyder i hur många kommuner i topp 50 i ekologisk offentlig upphandling har styr.

*1: "Ja" men utan tydlig målsättning.

Källor:

SVT, Splittring om ekomat bland partierna (2014-03-12)

<http://www.svt.se/nyheter/val2014/splittring-om-ekomat-bland-partierna>

Coop, Ekolöfte (2014-05-12)

<https://www.coop.se/Globala-sidor/Pressrum/Pressmeddelanden--Coop-och-KF/2014/Coop-satter-ekologisk-mat-pa-den-politiska-agendan/>

<http://ekoloftet.coop.se/>

Sveriges Offentliga Inköpare (SOI), " Vad säger partierna om upphandling" (inget datum)

http://www.soi.se/index.php?option=com_content&view=article&id=398:vad-saeger-partierna-om-upphandling&catid=62:allmaenna&Itemid=76

På riksnivå är det dagens oppositionspartier som har satt mål för offentlig upphandling av ekologiska livsmedel medan allianspartierna antingen är emot mål eller önskar knyta ihop dem med en livsmedelsstrategi för hela jordbruket. Denna skillnad mellan regeringspartierna och oppositionen återspeglas inte på kommunal nivå bland de 50 kommuner som idag köper störst andel ekomat. Dessa styrs av såväl Alliansen, oppositionen som andra koalitioner.

3. Finns det uttalade mål på kommunal nivå från de politiska partier som styr i de fem kommuner som handlar mest eko?

1. Borlänge Kommun: S + MP

Borlänge kommun toppar listan över andel ekologiska livsmedel i den offentliga upphandlingen. Stadens lokala politiska styrning består av Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Båda dessa partier har satt mål på kommunal nivå.

Partier	
S	Ansvar för miljön i Dalarna <ul style="list-style-type: none"> ska alla kommuner och landstinget i Dalarna ställa höga miljökrav och sociala krav vid offentlig upphandling av livsmedel, kemikalier och tjänster. Andelen ekologisk mat i välfärden ska vara minst 50 procent och allt kaffe, choklad, kakao och alla bananer ska vara Fairtrade. Genomförs senast 2017.²
MP	Lokalt partiprogram för Miljöpartiet de gröna i Borlänge 2014-2018: <ul style="list-style-type: none"> 15. Maten i skola och omsorg ska vara god, näringsrik och anpassas efter elevernas och brukarnas önskemål. Den ska i stor utsträckning vara ekologisk och så långt möjligt även närproducerad eller rättvisemärkt.³ Motion till kommunfullmäktige i Borlänge om klimatsmart mat (Socialdemokraterna och Miljöpartiet) ⁴
M	Nya moderaternas förslag till Valprogram år 2010 för Borlänge kommun <ul style="list-style-type: none"> Miljömedvetet tänkande och arbetssätt ska integreras i alla kommunala verksamheter.⁵
FP	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information
C	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information
KD	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information
V	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information
SD	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information

Borlänge började tidigt satsa på ekologisk mat, redan på 1980-talet genom Agenda 21-arbetet med personal som drev och samordnade upphandlingen. Några exempel på tidiga projekt är följande.

- På 1980-talet startade Borlänge kommuns Agenda 21-samordnare Unni Öhman projektet *Synvändor* vid vissa dagis för att odla egna grönsaker och potatis, vilket betraktas som ett första steg mot miljöanpassad upphandling.
- Borlänge kommun hade också under 13 år projekt KRAV-ormen, som syftade att höja medvetenheten om ekologisk.
- KRAV-ormens framgångar i Borlänge resulterade i ett annat projekt, Ekotåget, som pågick i Dalarna från år 2002 till 2005 med ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen.
- I Borlänge finansierade kommunstyrelsen merkostnaden för ekomat under första året och för följande två år betalade enheten för kostservice. I Borlänge har den politiska förankringen stött utvecklingen genom att kommunalrådet respektive kommunstyrelsen gett sina godkännanden till certifieringen.⁶

2. Lunds Kommun: M+FP+C+KD

² <http://www.socialdemokraterna.se/Webben-for-alla/Partidistrikt/Dalarna/Val-2014/Vart-framtidskontrakt/5-Ansvar-for-miljon/>

³ <http://www.mp.se/borlange/lokalt-partiprogram>

⁴ <http://www.mp.se/borlange/klimat>

⁵ <http://www.moderat.se/borlange/ett-framtidsinriktat-borlange-nya-moderaternas-forslag-till-valprogram-2010-ar-borlange>

⁶ http://ex-epsilon.slu.se:8080/archive/00001816/01/EX0251_Emma_Sundling_20070708.pdf

Lunds kommun står på andra plats på topplistan över offentlig upphandling av ekologisk mat. Lund styrs av Alliansen, dvs Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet, och Kristdemokraterna.

Partier	
S	Skåneprogrammet: socialdemokratiskt program för Skåne 2014-2018 Socialdemokraterna i Skåne vill att: <ul style="list-style-type: none"> Region Skåne ska kraftigt öka användningen av ekologiska samt närproducerade livsmedel⁷
MP	Lokalt partiprogram: Miljöpartiet de Gröna i Lund 2014–2018: Skola för det livslånga lärandet: Hälsosam och ekologisk mat <ul style="list-style-type: none"> Andelen ekologiskt producerad mat bör öka med sikte på att 100 procent av all mat som serveras i skolan ska vara ekologiskt producerad och dessutom gärna närproducerad.⁸ Kommunens konsumtion av varor och tjänster bör utföras på ett sätt som stödjer goda sociala villkor och ett strategiskt miljöarbete. Genom att utveckla de ekologiska och etiska kraven som ställs vid upphandling stöttar vi hållbara näringsidkare.⁹
M	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information
FP	Miljö och Fairtrade <ul style="list-style-type: none"> Folkpartiet i Lund vill prioritera ekologisk närodlad mat.¹⁰
C	Vår politik> Natur och miljö> <ul style="list-style-type: none"> Stimulera inköpen av miljöanpassade och rättvisemärkta produkter.¹¹
KD	Motion angående ekologisk mat> <ul style="list-style-type: none"> Under år 2012 har kristdemokraterna lämnat in motioner om ekologisk mat på Svalöfs Gymnasium att undersöka möjligheten att servera ekologisk lunchrätt som alternativ.¹²
V	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information
SD	<ul style="list-style-type: none"> Ingen specifik information

I likhet med Borlänge kommun, började Lunds kommun tidigt sitt arbete för att gynna ekomat. Projekt *EMIL* - Ekologisk Mat i Lunds kommun startade 2003 för att arrangera utbildningar, sprida information och inspiration i kommunens alla verksamheter där det köps in livsmedel. Då var enbart tre procent av livsmedelsinköpen i kommunen ekologiska. 2006 kom, genom *LundaEko*, ett politiskt mål om att år 2012 ska 40 procent av livsmedelsinköpen vara ekologiska. *LundaEko* är en av åtgärderna i Lunds program för ekologiskt hållbar utveckling. 2011 var 43 procent av livsmedelsinköpen i kommunen ekologiska och nya mål håller på att tas fram.¹³

Tre av de fyra politiska partier (Folkpartiet, Centerpartiet, och Kristdemokraterna) som styr Lund har uttalade ambitioner rörande ekomat och stöder offentlig upphandling av ekologisk mat. Motsvarande uttalade stöd eller mål saknas hos desamma partier i Borlänge.

Det är värt att notera att motsvarande partier på riksnivå inte är lika öppet för ekomat. Till exempel säger Kristdemokraterna på riksnivå nej till mål om offentlig upphandling av ekologisk mat men Kristdemokraterna i Lunds kommun lämnade in motioner om ekologisk mat rörande att undersöka möjligheten att servera en ekologisk lunchrätt som alternativ.

Medan Folkpartiet i riksdagen fokuserar mer på en livsmedelsstrategi, skriver Folkpartiet i Lund att de vill prioritera ekologisk närodlad mat.

⁷ <http://www.socialdemokraterna.se/upload/webbforalla/pd/skane/D%C3%85K%202014/2014%20F%C3%B6rslag%20Sk%C3%A5neprogram.pdf>

⁸ <http://www.mp.se/lund/skola-det-livslanga-larandet-lund>

⁹ <http://www.mp.se/lund/gron-ekonomi-och-jobb-lund>

¹⁰ http://www.folkpartiet.se/ImageVault/Images/id_13504/scope_0/ImageVaultHandler.aspx

¹¹ <http://www3.centerpartiet.se/Lokal/Lund/Var-politik/Natur-och-Miljo/>

¹² <http://landskrona.lokaltidningen.se/aktivt-aar-hos-kd-/20130308/artikler/703069721/>

¹³ <http://www.svalov.se/download/18.5c6792481363f7211351/1364190657190/2012-03-21.pdf>

¹³ <http://www.lund.se/Medborgare/Bygga-bo--miljo/Samhallsplanering-klimat-och-miljo/Klimat-hallbarhet-och-miljo/Ekologisk-Mat-i-Lunds-kommun/>

3. Södertälje Kommun: S+MP+V

Södertälje kommun står på tredje plats på topplistan. Den lokala politiska styrningen består av Socialdemokraterna, Miljöpartiet, och Vänsterpartiet.

Partier	
S	Värna miljön och klimatet > Konkreta åtgärder 2011-2014 <ul style="list-style-type: none"> • Socialdemokraterna i Södertälje vill att andelen ekologiskt odlade livsmedel som köps inom kommunens verksamheter ökas till att nå över 50 procent¹⁴
MP	LOKALT PARTIPROGRAM 2011-2015 - GRÖN VISION FÖR SÖDERTÄLJE ¹⁵ <ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta öka andelen ekologisk mat i kommunen. • Öka kunskapen bland lärare och elever om ekologisk odling, kretslopp, djurskydd, etisk konsumtion och klimat.
M	Solidarisk klimatpolitik: Nya Moderaterna – ett miljöparti med visioner. Vision Södertälje 2050 – ett försök till blick in i framtiden. <ul style="list-style-type: none"> • Genom Kostenhetens arbete med lokal och ekologisk mat i kommunens skolor och äldreboenden. Våra opponenter inom s v och mp kommer säkert att också att förordas ekologisk mat i skolan och hållbar utveckling. Skillnaden ligger i hur vi gör det.¹⁶
FP	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen specifik information
C	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen specifik information
KD	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen specifik information
V	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen specifik information
SD	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen specifik information

Södertälje kommun ökade sin satsning på ekologisk mat efter år 2005 och fördubblade andelen ekologiska varor på fem år. En ökad satsning på ekologisk mat är en del av Södertälje kommuns kostpolicy. Andelen ekologiska varor av de totala livsmedelsinköpen har ökat från 14 procent år 2005 till 28 år 2010. Ökningen det senaste året beror främst på att Södertälje har KRAV-certifierat alla kök, vilket innebär att vissa varor alltid måste vara ekologiska.¹⁷

När det gäller den politiska styrningen så har både Socialdemokraterna och Miljöpartiet mål för offentlig upphandling av ekologisk mat, medan Vänsterpartiet inte hade någon lätt tillgänglig information om mål.

Sammanfattning

Sammanställningen visar att samma politiska parti kan ha olika inställning till att sätta mål för offentlig upphandling av ekologiska livsmedel på riksnivå och på kommunal nivå. Särskilt bland Alliansens ingående partier finns målsättningar på kommunal nivå men inte på riksnivå. M a o kan kommunerna - oavsett politisk färg på det politiska styret - gå i täten för offentlig upphandling av ekologiska livsmedel i brist på avsaknad av nationella mål. De kommuner som kommit längst har

¹⁴ <http://www.socialdemokraterna.se/Webben-for-alla/Arbetarekommuner/Sodertalje/Var-Politik-NY/Jobb-och-valfard-2011---2014/Varna-miljon-och-klimatet/>

¹⁵ <http://www.mp.se/sodertalje/lokalt-program>

¹⁶ <http://moderaterna.net/sodertalje/politik/solidarisk-klimatpolitik/>

¹⁷ <http://www.sodertalje.se/Stad-miljo--boende/Miljo--halsa/Det-har-gor-kommunen/Sodertalje-serverar-ekologiskt/>

sedan länge passerat det nationella målet från 2010 och styrs av såväl Alliansen och de rödgröna, som andra koalitioner.

Det är förvånande att Allianspartierna i så många kommuner driver på för mer ekologisk mat när man inte har stöd för denna politik på riksnivå.